

PROGRAM DELA ZA 2026. LETO

Glavna izhodišča-usmeritve; v skladu z Aktom o ustanovitvi in statutom Ustanove in Dolgoročnim načrtom razvoja in vzdrževanja Vrta spominov in tovarištva, ostajajo nespremenjene: skrb za vzdrževanje Vrta in za življenje v njem, tradicionalne prireditve - stebri kontinuitete, odprtost Vrta za obiske in za sodelovanje z ustanovitelji in z drugimi partnerji; nadaljevali bomo z že začetimi aktivnostmi; sodelovali bomo v širših družbenih akcijah v katerih Ustanova že sodeluje in drugih. V 2026. leto prenašamo več nalog in akcij, ki jih še nismo dokončali ali jih nismo mogli iz različnih razlogov opraviti oz. izpeljati v 2025. letu.

Za Ustanovo pa bo 2026. leto še posebno, jubilejno leto:

30. LETNICA USTANOVITVE USTANOVE.

Njeno obeleževanje bo vpeto na različne načine v celotno delovanje Ustanove, v skladu z že sprejetim, posebnim programom pa bomo organizirali še določene posebne dogodke.

Tudi del teh aktivnosti pa bodo razprave o usmeritvah delovanja Ustanove za vzdrževanje, razvoj Vrta s/t in življenje v njem v prihodnje in utemeljenih dopolnitvah dolgoročnega načrta razvoja Vrta ter o smernicah delovanja Ustanove tudi na drugih področjih v prihodnjem obdobju.

V juniju 2026. se bo iztekel štiriletni mandat sedanji sestavi uprave in Nadzornega sveta Ustanove. V prvem poletju bodo, v sodelovanju z ustanovitelji Ustanove, potekale aktivnosti za volilno sejo zbora ustanoviteljev, ki bo v juniju.

I.

V 2026. letu bomo v naši celotni dejavnosti namenili na različne načine (v okviru naših tradicionalnih projektov in prireditev) posebno pozornost **obeleževanju 30. obletnice ustanovitve in delovanja Ustanove**, še posebej pa bomo:

- zasadili spominsko drevo ob tem jubileju;
- začeli uporabljati rešitve iz sprejetega koncepta nove celostne podobe Ustanove in sprejeli koncept prenove spletne strani Ustanove, v skladu s sprejetimi sklepi uprave Ustanove v 2025. letu;
- namenjali posebno pozornost informiranju javnosti o delovanju Ustanove in obletnici;
- pripravili zbornik (in posebno monografijo ?) ob 30. obletnici – izid: druga polovica junija;
- pripravili svečano akademijo in svečani zbor ustanoviteljev z udeležbo bivših in sedanjih sodelavcev, podpornikov, donatorjev, partnerjev, prijateljev Ustanove; dvorani Duše Škof v gradu v M. Soboti, 3. julija;
- pripravili srečanje prijateljev Ustanove v Vrtu - vezano na 25. junij ali 6. julij;
- podelili zahvale in priznanja;

- aktivno sodelovali pri pripravi in promociji dokumentarnega filma o Vrta in Ustanovi, ki ga bo pripravila TV Slovenije; premierno predvajanje: **druga polovica junija, začetek julija ?**
- nadaljevali in predvidoma zaključili razprave o smernicah za razvoj Vrta spominov in tovarištva ter delovanje Ustanove v prihodnje (ter sprejeli potrebne spremembe in dopolnitve dolgoročnega in srednjeročnega načrta razvoja).

Uprava Ustanove bo skrbela za pripravo in izvedbo vseh omenjenih dogodkov in aktivnosti, ki so oz. bodo neposredno in posebej povezane z obeleževanjem 30. obletnice ter za upoštevanje obletnice tudi v celotnem delovanju Ustanove.

II.

1. 35. obletnica Republike Slovenije in ohranjanje vrednot NOB in spomina na žrtve fašizma in nacizma med 2.svetovno vojno s posebnim poudarkom na 85. obletnico ustanovitve OF):

- pripravili bomo posebne razgovore v okviru Vanekovih večerov;
- zasadili bomo jubilejno spominsko drevo v Vrta;
- spodbudili bomo združenja ZZB za obiske Vrta – preko spletne strani ZZB in glasila Svobodna beseda;
- aktivno bomo sodelovali v aktivnostih, ki jih bo vodilo vodstvo ZZB za vrednote NOB ob obletnicah, ki so posebej predvidene s Programskimi izhodišči za obdobje 2026-27 in ob drugih pomembnih obletnicah;
- organizirali bomo vodene obiske za vse vnaprej dogovorjene skupine organizacij ZZB in drugih;
- aktivno se bomo vključevali v akcije krajevne, občinske in pokrajinske organizacije ZZB;
- ohranili bomo aktivno zvezo z društvom Dobrnič;
- sodelovali bomo pri pripravi in izvedbi spominskega pohoda v občini Tišina ob junijskem državnem prazniku – organizator KO ZZB Tišina.

14. KODVOP – koordinacija veteranskih in domoljubnih organizacij Pomurja:

- nadaljevali bomo sodelovanje z drugimi članicami koordinacije in okrepili tudi sodelovanje v aktivnostih koordinacije.

2. Projekt »Kamnite solze" (obeležitev Mednarodnega dneva spomina na romske žrtve holokavsta v 2. svetovni vojni):

- pomembna akcija bo tudi v 2026. letu aktivno sodelovanje pri pripravi in izvedbi **slavesnosti ob Svetovnem dnevu spomina na romske žrtve genocida - 2. avgustu;**
- ohranili bomo aktivno, delovno zvezo z Zvezo Romov Slovenije.

3. Mednarodni festival poezije in vina - "Dnevi poezije in vina":

-na podlagi že sprejetega dogovora z vodstvom festivala v 2025. letu in potrjenega vzajemnega interesa za nadaljnjo sodelovanje bomo pripravili dogodek («pesniško branje») v Vrtu – tudi v okviru festivala v 2026. letu.

4. Sodelovanje z deležniki na strokovnem in raziskovalnem področju:

-odprti bomo za vse, vzajemno zanimive in širše družbeno koristne oblike sodelovanja in skupne akcije tudi z drugimi strokovnimi in raziskovalnimi organizacijami v regiji in državi (PIŠK, PAZU,.., SAZU, INV,..) in širše, tudi iz čezmejnega sosredstva.

5. Mreža botaničnih vrtov in arboretumov Slovenije - Vrt je del mreže:

- sodelovali bomo pri uresničevanju dogovorov iz 2025. leta in v vseh rednih (poročila za mednarodno mrežo) in novih, dogovorjenih aktivnostih Mreže.

6. Sodelovanje z drugimi ustanovami/fundacijami:

-obnovili bomo pobudo za oživitev sodelovanja s Trstenjakovo fundacijo, še posebej v okviru obeleževanja že razglašene »Trstenjakovega leta«

7. Projekt "Trije parki kulture, miru, oddiha-Tišina, Cankova, Ustanova":

-obnovili bomo pobudo, da bi partnerji v uspešno zaključenem projektu nadaljevali sodelovanje na podlagi ciljev projekta o povezanosti in sodelovanju na področju kulturne dediščine.

8. Keplerjeva pohodna pot - vsebinska obogatitev: se formalno začneja in končuje v Vrtu;

-obnovili bomo pobudo občini Tišina, ki je upravljalka poti, da bi z združenimi močmi v občini dali tej poti tudi kulturno-zgodovinsko vsebino, da bi postala privlačna pohodna učna pot;
- povezali se bomo – skupaj z občino Tišina – z Zavodom za varstvo naravne dediščine Maribor o možni podpori in sodelovanju.

9. Sodelovanje z JZ Krajskim parkom Goričko:

-posebno pozornost bomo namenili pobudam, ki bodo ohranjale in krepile sodelovanje v skladu s sklenjenim sporazumom o sodelovanju in sinergijo delovanja Ustanove in JZ KP Goričko na področju kulturne in naravne dediščine in širše koristne promocije;
- organizirali bomo aktivnosti, ki bi JZ KP Goričko in Ustanovo lahko še bolj povezale na podlagi povezanosti, ki jo je predstavljal akad. dr. A. Vratuša.
-dali bomo pobudo za predstavitev knjižnega fonda dr. A. Vratuše, ki ga je podaril JZ Krajski park Goričko.

10. Sodelovanje s Panonskim inštitutom Gradiščanskih Hrvatov (PAIN):

- nadaljevali bomo dosedanje odlično sodelovanje (tradicionalni obiski v Vrta s/t, prispevki za njihovo glasilo);
- spodbujali bomo druge deležnike v regiji za sodelovanje v njihovem glasilu;
- organizirali bomo povratni obisk v Pinkovcu, sedežu PAIN.

11. Vrata Pomurja:

- nadaljevali bomo s sodelovanjem (organizirani obiski in drugo) ter preverili možnosti za aktivno vključevanje Ustanove v življenje tega projekta (v okviru predstavitev posameznih vidikov pokrajine ob Muri in drugače).

12. Pomurska literarna pot:

- aktivno se bomo vključili v aktivnosti za realizacijo zaenkrat neformalno prisotne pobude za njeno vzpostavitev, predstavitev in aktivno vključitev v kulturno podobo Pomurja in ti. kulturni turizem.

13. Klub prekmurskih študentov:

- nadaljevali bomo, v 2025. letu začeto sodelovanje s ciljem spodbujanja skupnih akcij in sodelovanja v Vrta.

14. Projekt v okviru LAS Goričko:

- v skladu z v 2025. letu prijavljenim skupnim projektom bomo aktivno sodelovali z ostalimi partnerji in izvedli naloge, ki jih je prevzela Ustanova v tem projektu.

III.**1. V zvezi z razvojem in delovanjem Ustanove, njeno identiteto, še posebej Vrta, bodo kot še posebej pomembne prioritete:**

- nadaljevanje razprav o več vidikih upravljanja Vrta s/t in delu Ustanove oz. vidikih njenega delovanja, s ciljem priprave utemeljenih sprememb in dopolnitev srednjeročnega in dolgoročnega načrta Ustanove;
- dokončali bomo digitaliziran načrt Vrta;
- izvajali bomo pogodbo o generalnem pokroviteljstvu in aktivno sodelovali s KRKO d. d., generalno pokroviteljico glede vzajemno dogovorjene promocije in v skupnih akcijah v Vrta in drugje;
- izdali bomo novi, dopolnjen „Vodnik o Vrta“;
- nadaljevali bomo z aktivnostmi za razglasitev Vrta za kulturni spomenik državnega pomena in jih povezali tudi s skupnimi aktivnostmi z JZ Krajinski park Goričko.

2. Vrt spominov in tovarištva in vzdrževanje, nova drevnina, obiski:

- redno vzdrževanje** Vrta bo potekalo po dosedanjem programu in strokovnih usmeritvah strokovnih sodelavcev Ustanove;
- posebne naloge** - kot prednostne bomo: nadaljevali bomo s prizadevanji za asfaltiranje poljske ceste mimo Vrta (v sodelovanju z občino Tišina); opravili bomo strokovno oceno stanja skulptur v Vrtu in potrebo po njihovem restavriranju ter to tudi izvedli (če bo mogoče v sodelovanju s službo Pomurskega muzeja M. Sobota ali drugimi izvajalci);
- sklenili bomo **pogodbi** o nadaljnjem sodelovanju s strokovno svetovalko in partnerjem za izvajanje vzdrževalnih del;
- spomladansko čiščenje bomo opravili kakor hitro bo mogoče - januar - februar-marec;
- ohranili bomo oblike prostovoljne pomoči civilno družbenih organizacij glede čiščenja - **akcija "Listje"**;
- »**trgatev v Vrtu**« - v sodelovanju z BSŠ Rakičan;
- zimsko zaščita skulptur** - enako kot v prejšnjih letih – v sodelovanju z BSŠ Rakičan.

Nova drevnina v Vrtu:

- zasadili bomo spominski drevesi ob 30. obletnici ustanovitve Ustanove in 35. obletnici RS;
- spominsko drevo iz Španije - Guernica in Grenada (G. Lorca) – ponovno bomo preverili možnosti pri prijateljih v Španiji, ki so bili gosti Ustanove; spominsko drevo ob prireditvi »Naši zakladi«;
- preverili bomo možnosti za nadaljevanje projekta "vrtnice" (burbonke iz Nove Gorice in ev. še vrtnice iz Portoroža).

Obiski v Vrtu:

- ohranjali bomo odprtost Vrta za vse obiskovalce od marca do novembra;
- zagotavljali bomo organizirano vodenja dogovorjenih najavljenih obiskov in tudi drugih v okviru kadrovske možnosti uprave in njenih sodelavcev;
- ponovno se bomo povezali s TIC v regiji (prospekti in drugo);
- povezali se bomo s ponudniki kolesarskih paketov.

IV.

1.Spominski dan Ustanove – v spomin na častnega člana Ustanove, akad. dr. A. Vratušo (21. februar) - isti dan bi bila tudi redna, letna seja zbora ustanoviteljev; predvidoma: petek, 20. februar:

- vsebinski okvir programa bi naj zaobjel vrednote, sporočila in pomen jubilejev v 2026. letu (35. obletnica Republike Slovenije, 85. obletnico ustanovitve OF in 30. obletnica delovanja Ustanove);**
- predstavitve Vratuševe monografije;**
- začetek obeleževanja 30. obletnice delovanja Ustanove.**

2. Vrt - »Vranov ogravec mladih talentov«:

- literarni natečaj** - vsebinski okvir bo zaobjel vrednote, sporočila in pomen jubilejev v 2026. letu (35. obletnica Republike Slovenije, 85. obletnico ustanovitve OF in 30. obletnica delovanja Ustanove) pod naslovom **»Moja domovina praznuje«**; šolam bomo vabila za sodelovanje poslali januarja 2026; posvet z mentorji bo v februarju; svečan zaključek bo, kot v predhodnih letih v začetku oktobra;
- nadaljevali bomo vsestransko sodelovanje z OŠ Tišina in z BSŠ Rakičan na podlagi sklenjenih dogovorov o sodelovanju;
- ohranjali bomo odprtost za učne delavnice, šole v naravi tudi drugih šol;
- dali bomo pobudo Zavodu za šolstvo RS - OE M. Sobota za ponovno vabilo osnovnim šolam za obiske in »učne delavnice« v Vrtu;

3. Spominski pohod dijakov in učencev osnovnih in srednjih šol ob spominskih obeležjih v M. Soboti – 5. junija 2026; kot v minulih letih bomo aktivno sodelovali pri pripravi in izvedbi v skladu z dogovori v okviru KODVOP.

4. Vanekovi večeri:

- sledili bomo generalnim usmeritvam – sprejetim usmeritvam o tematskih sklopih: aktualna okoljevarstvena in druga aktualna ter širše zanimiva tematika;
- skušali bomo organizirati razgovore v okviru večerov vsak mesec oz. 6-8. večerov;
- večere bomo organizirali v Vrtu na Petanjcih, M. Soboti (PIŠK) in po dogovoru pri drugih ustanoviteljih in v drugih krajih;
- pri pripravi in izvedbi posameznih večerov bomo sodelovali tudi z drugimi partnerji;
- okrepili bomo skupino za planiranje in izvajanje večerov in še naprej sodelovali tudi z zunanji sodelavci za vodenje večerov.

5. Majska prireditev – Naši zakladi bo v v Vrtu s/t petek, 8. maja;

vsebinski okvir bo zaobjel vrednote, sporočila in pomen jubilejev v 2026. letu (35. obletnica Republike Slovenije, 85. obletnico ustanovitve OF in 30. obletnica delovanja Ustanove).

6. Publicistična dejavnost:

- izdali bomo prenovljen Vodnik o Vrtu,
- zbornik ob 30. obletnici delovanja Ustanove in
- zbornik o položaju žensk v družbi (skupaj z društvom Dobrič).

7. Razstavna dejavnost in likovne kolonije v Vrtu:

- pripravili bomo vsaj dve razstavi; maj; september, oktober;
- organizirali bomo likovne kolonije v sodelovanju in na pobudo že dosedanjih (GVINI in Kulturno društvo Tišina) in drugih partnerjev.

8. Glasbeni dogodki v Vrtu: izvedba načelno dogovorjenih koncertov: glasbenih skupin Prekmurci in Prašnati - ?! in drugih glasbenih dogodkov.

9. Literarni večeri v Vrtu; ostajamo odprti za pobude iz lokalnega in regionalnega okolja.

10. Druge aktivnosti v Vrtu: organizirali bomo, v sodelovanju s partnerji, že tradicionalne dogodke (spominski pohodi KO ZZB, DU Tišina) in dogodke v sodelovanju z drugimi partnerji, ki so lahko vzajemno zanimivi in bogatijo življenje v Vrtu v skladu z njegovo družbeno, spominsko in kulturno-zgodovinsko vlogo in poslanstvom.

Proučili bomo možnosti za izvajanje pobude (iz programa v 2023. letu), da bi po vzgledu sorodnih parkov in vrtov (npr. tudi Botanični vrt v Ljubljani,..) **organizirali** kulturno-družabna srečanja tudi v Vrtu - **čitalnice/čajnice** - v sodelovanju z npr. PIŠK, organizacijami v lokalnem okolju.

V.

1.Sodelovanje s drugimi partnerji:

-ohranjali bomo delovne in prijateljske povezave (izmenjava informacij in vabil, vzajemna udeležba na prireditvah, skupne akcije) s številnimi dosedanjimi partnerji (SAZU, ARGO, PAZU, PIŠK, ZVVS, Združenje društev Sever, KO ZZB Tišina, založba Beletrina, PAIN, Zveza Slovencev na Madžarskem, Kulturno društvo 7. člen, Zveza Romov Slovenije, Društvo Dobrnič, Mednarodni raziskovalni center za 2. svetovno vojno v Mariboru...) in tudi novimi, še posebej z JKSD, TD Gradišče.

VI.

1. Promocija, obveščanje, mediji:

-skrbeli bomo za stalno ažuriranje spletne strani Ustanove;
 -spletno stran bomo oblikovno ter vsebinsko osvežili;
 -še posebno pozornost bomo namenili sodelovanju s televizijsko postajo TV Idea – kanal 10;
 -še naprej bomo vsestransko sodelovali z mediji v lokalnem, regionalnem, državnem in čezmejnem okviru;
 -posebno pozornost bomo namenili napovedim in objavi informacij o naših pomembnih javnih dogodkih v napovednikih lokalnih in regionalnih medijev in aktualnih platformah, spletiščih – omrežjih;
 -skušali bomo okrepiti sodelovanje s Pomursko turistično zvezo – obisk vodstva v Vrtu – in TIC-ter agencijami v regiji;
 - pomembne turistične destinacije v regiji bomo založili s prospekti o Vrtu;
 -okrepili bomo še dodatno delovno skupino za medije in komuniciranje !!

U S T A N O V A D R .

Š I F T A R J E V A

FUNDACIJA

VII.

1. Stalna komunikacija z ustanovitelji: nadaljevali bomo z dosedanja prakso (vabila in druge informacije, obiski, udeležbe na prireditvah) s še posebnim poslušom za vsakršne pobude za dopolnjevanje dejavnosti Ustanove; še posebno pozornosti bomo namenili akcijam, ki bi jih organizirali pri ustanoviteljih.

Posebno pozornost bomo namenili stikom z bivšimi ustanovitelji (Radenska d. d., občina Radenci, NLB).

2. Občina Tišina - v okviru ohranjanja intenzivnega sodelovanja z vodstvom in službo občine in civilno družbenimi deležniki bomo še posebno pozornost namenili skupnim akcijam in pobudam, ki so omenjene v tem programu in vsem drugim, za katere bo ugotovljen vzajemno koristen interes in bodo prispevale k razvoju občine in njene prepoznavne identitete; po potrebi bomo zaprosili za delovno pomoč (javni delavci).

3. Srečanje ustanoviteljev, donatorjev, prijateljev in sodelavcev Ustanove - december.

4. Spremembe in dopolnitve statuta Ustanove (sestava Programskega sveta,..).

5. Finančno poslovanje Ustanove:

-stalnica delovanja uprave bo spremljanje javno finančnih gibanj in makroekonomskih okoliščin, njihovega vpliva in drugih okoliščin na prihodkovno in odhodkovno stran finančnega poslovanja ter sprejemanje potrebnih ukrepov (sprememb);

-intenzivno bomo nadaljevali z aktivnostmi za pridobivanje donatorjev in donacij (pismo – dosedanjim in potencialno novim - donatorjem v začetku leta; obisk gen. pokroviteljice Ustanove);

-z izbrano vsebino, projektom in v sodelovanju z zainteresiranim-i partner-ji bomo pripravili vlogo za možen razpis za sofinanciranje iz sredstev EU.

6. Kadrovske okrepitve: nadaljevali bomo s prizadevanji za pridobitev še dodatnih sodelavcev za pripravo in izvedbo prireditev-dogodkov Ustanove, za vodenje programa Vanekovi večeri ter za tajniško-administrativne zadeve.

7. Izvedli bomo **inventuro** (komisija za inventuro).

8. Računovodska in knjigovodska služba: nadaljevalo se bo uspešno sodelovanje s službo občine Tišina.

Uprava Ustanove dr. Šiftarjeva fundacija

Petanjci, januar 2026

U S T A N O V A D R .

FUNDACIJA

Š I F T A R J E V A